

[Poul Møller.]

Frankrig hellere vil opretholde en dominans i et mindre Europa end være en almindelig samarbejdspartner i et større Europa. Det er jo Cæsars ord om igen: hellere nr. 1 i en flække end nr. 2 i Rom. Og sådan må vi vel betragte motivet for de Gaulles politik. Han kan med sit afslag komme til at forhindre Fællesskabets egen interne udvikling og uddybning, som han jo selv fremhæver som det vigtigste. Vi så, hvordan han forsinkede det ved sit standpunkt i 1963, som jo førte til en sådan krise inden for Fællesskabet, at Fællesskabets egen indre uddybning blev forsinket.

Nu bliver det altså forsinket, og vi kan jo drøfte: hvad så? Det er for os alle sammen for tidligt at tage kategorisk stilling til subsidære løsninger. Præsident de Gaulle har nævnt associeringsordninger, og vi ved, at en associeringsordning er meget lidt fristende for Storbritannien, som jo ikke kan lade sig byde den nedværdigelse, at man kun kan være med i et rent handelsmæssigt samarbejde og ikke kan have nogen indflydelse på Europas politiske samlingsbestræbelser.

Jeg vil dog ikke af denne grund sige, at vi på forhånd bør afvise enhver mulighed for en associering. For det første kan en alvorlig tale herom måske vise, om Frankrig overhovedet vil noget som helst, om Frankrig vil det, når det kommer til stykket. For det andet kan det i bekræftende fald måske yde Europa en tjeneste, indtil man kan komme videre, i stedet for hvad der ellers kan blive den anden mulighed efter præsident de Gaulles tale: at man deler Europa endnu mere og splitter det endnu dybere, fordi hvert markedsområde udvikler sig efter sine egne indre love. Og for det tredje er vi jo i den situation, at det danske landbrug rent faktisk er nødlidende i dag, og hvis associeringerne også kan finde sted for landbrugssektorens vedkommende, for landbrugsplanernes vedkommende, ja, så er det i hvert fald således, at vi, omend uden nogen som helst begejstring, dog måske skylder denne tanke en overvejelse. Nej til den kan man jo altid få lejlighed til at sige.

Der er nogle, der spørger, om disse bestræbelser for den europæiske samling skulle være udsprunget af manglende tillid til USA, f. eks. fra mit partis side, som jo

går så stærkt ind for den europæiske samling. Vi har ikke denne manglende tillid, men jeg har redegjort for, at jeg mener, at de europæiske synspunkter må gøres stærkere og må gøres kraftigere i den fremtidige verdenspolitik og i den europæiske politik, end de kan være det i dag. Men jeg vil gerne benytte lejligheden til også fra denne talerstol at vende mig imod den antiamerikanisme, som trives så vel i Vesteuropa. Når man læser, hvad der sker i disse dage, og hvad der refereres for os i disse dage, må man jo tro, at det amerikanske folk er blevet en samling sadister, nazister eller stalinister, der begår de værste forbrydelser mod menneskeheden. Skulle dette folk, som to gange i dette århundrede har reddet Europa, pludselig være blevet et folk af sadister? Skulle det folk, der gav Europa Marshallhjælpen og efter den anden verdenskrig rettede vor produktion op oven på vore ruiner, pludselig være blevet et folk af stalinister, af forbydere imod menneskeheden? Skulle det folk, der standsede Stalins fremtrængen i Europa ved at give Europa sin garanti for, at det ville stå og falde med det frie Vesteuropa, skulle det folk pludselig totalt have forandret karakter, forandret personlighed? Jeg tror det ikke. Jeg tror ikke, dette er tilfældet, og jeg tror, der trænges til, og at der er mange her i landet og andre steder i Vesteuropa, der nu viser, at vi også kan respektere de goder, som Amerika har skabt for menneskeheden, først og fremmest den frihed, vi har.

Er det således, at USA har gjort os ufrie under Atlantpagten? Hr. Per Hækkerup var i sin fortrinlige tale inde på dette problem, og vi må vel nok kunne sige i dag, at det er jo ikke således, at skiftende danske udenrigsministre har lagt bånd på sig selv for ikke at genere amerikanerne, når de skulle tage deres standpunkt. Det eneste, der er sket, er vel, at en minister er blevet smidt ud, måske fordi han var lidt for amerikansk, men ellers har vi dog set, at vi har kunnet tage en hvilken som helst stilling til et hvilket som helst verdensproblem, uafhængigt af den amerikanske holdning. Bedre bevis kan man vel ikke få på, at vi har kunnet nyde en frihed i kraft af Atlantpagten, som vi ellers ikke ville have. Jeg tror ikke, vi havde dristet os til at udtale os på den måde, hvis vi ikke havde haft